6.SINIF 2. TEMA
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık BARTIN Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. I. Ne doğan güne hükmüm geçer,
II. Ne hâlden anlayan bulunur;
III. Ah, aklımdan ölümüm geçer;
IV. Sonra bu kuş, bu bahçe, bu nur.

Numaralanmış dizelerin hangilerinde redif vardır?

A) I ve II. B) I ve III. C) II ve IV. D) III ve IV.

2. Mecliste arif ol kelamı dinle
El iki söylerse sen birin söyle
Elinden geldikçe sen eylik eyle
Hatıra dokunup yıkıcı olma

Bu dörtlükte kafiyeyi oluşturan sesler aşağıdakilerin hangisinde doğru gösterilmiştir?

A) -le B) -yle C) -e D) -eyle

3. Tutuşup kül olan ocaklarından,
Şahlanıp köpüren ırmaklarından,
Hudutlarda gaza bayraklarından
Alnına ışıklar vuranlarındır.

Bu dörtlüğün kafiye ve redifi aşağıdakilerin hangisinde doğru gösterilmiştir?

A) "dan" redif, "ın" kafiye

B) "ından" redif, "aklar" kafiye

C) "dan" redif, "akların" kafiye

D) "larından" redif, "ak" kafiye

4. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde redif <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Köroğlu düşer mi yine şanından
Ayırır çoğunu er meydanından

B) Arap at üstünde olsa postumuz
İkrarından döndü m'ola dostumuz

C) Vara vara vardım ol kara taşa
Hasret ettin beni kavim kardaşa

D) Altın da bir pula olur mu kabil
Ehli ile konuş olasın ehil

5. "Temiz" **sözcüğü hangisinde ötekilerden farklı anlamda kullanılmıştır?**

A) Orhan Veli temiz bir Türkçeyle yazar şiirlerini.

B) Defterini karalamadan tüm sayfalarını temiz tutardı.

C) Çalışma odasının temiz ve düzenli olmasına özen gösterirdi.

D) O her zaman ve her yerde temiz giyinmeye dikkat ederdi.

6. "Koku" **sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde farklı bir anlamda kullanılmıştır?**

A) Yağmurdan sonraki toprak kokusu beni çocukluğuma götürür.

B) Bebek yabancı bir kucakta annesinin kokusunu arıyordu.

C) Baharın gelmesiyle açan çiçeklerin kokusu arıları mest etti.

D) Sen üzülme, bu işin kokusu eninde sonunda çıkar.

7. "Işık" **sözcüğü hangi cümlede mecaz anlamıyla kullanılmıştır?**

A) Bahçeye tel örgüden süzülen solgun bir ışık vurmuş.

B) Bir gece yatmışken kalktı, bitişik odaya girdi, ışığı yaktı.

C) Okuyabilmek için kapıdaki ışık yeterli değildi.

D) Bütün gözlerden anlamlı ışıklar saçılıyordu etrafa.

8. Akşam <u>çökerken</u> yeryüzünden daha aydınlık görünen göğe gözlerini dikmiş, rüzgârda savrulan kar tanelerini seyrediyordu.

"Çökmek" **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledeki anlamıyla kullanılmıştır?**

A) Mustafa Kemal'in içine ilk defa bu lisede vatan kaygısı çöktü.

B) Şayet iradeli değilseniz az zamanda çürüyüp çökmeniz pek mümkündür.

C) Alaca karanlıklar çökerken köşk bahçesinin parmaklıklarında görünmektedir.

D) Elleri titremeye, gözleri adamakıllı çökmeye başlamıştı.

9. I. Gökyay'ım neylesin ıssız çağlarda!
II. Bir ağlar bir güler, durmaz kararda,
III. Bir başka dağ gibi sen dur dağlarda,
IV. Akşamdan sabaha gün gitsin gelsin...

Numaralanmış dizelerin hangilerinde tezat (zıtlık) sanatı vardır?

A) I ve II.
B) I ve III.
C) II ve IV.
D) III ve IV.

10. Ağacı kıskanırım
Yemiş yüklü dalı var;
<u>Bahar olsun, güz olsun,</u>
Ne güzel masalı var

Bu dizelerdeki altı çizili bölümde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?

A) Benzetme (teşbih)
B) Karşıtlık (tezat)
C) Kişileştirme (teşhis)
D) Abartma (mübalağa)

11. Tilkinin iyiliği tutmuş bir gün!
Leyleği yemeğe buyur etmiş.
- Ama, demiş tilki, bizde misafir
Umduğunu değil bulduğunu yer.
Meğer tilkinin cimrisi hepsinden betermiş.
Bir çorba çıkarmış topu topu o da sulu mu sulu
Hem nerden getirse beğenirsiniz? Tabakta.
Leylek gagasıyla uğraşadursun
Tilki bitirmiş hepsini bir solukta.
Leylek kızmış ama çekmiş sineye. Bir zaman sonra
O da tilkiyi buyur etmiş yemeğe.
<u>- Hay hay, demiş tilki, nasıl gelmem?</u>
Ben dostlara naz etmesini sevmem.

Bu metindeki altı çizili bölümde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?

A) Benzetme (teşbih)
B) Karşıtlık (tezat)
C) Abartma (mübalağa)
D) Konuşturma (intak)

12. Çocukluğum, çocukluğum...
Uzakta kalan bahçeler.
O sabahlar, o geceler,
Gelmez günler çocukluğum.

Bu dörtlüğün ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yalnızlık
B) Pişmanlık
C) Özlem
D) Özgürlük

13. Bir işin yabancısı olan, bir işe alışmamış, beceriksiz ya da anlayışsız kişi, kendisinden beklenen işi eksik yapar, daha başında veya en önemli yerinde işi bırakıverir.

Bu cümlede açıklaması yapılan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Acemi katır kapı önünde yük indirir.

B) Acele işe şeytan karışır.

C) İş insanın aynasıdır.

D) At binenin, kılıç kuşananın.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “kafa” **sözcüğü deyim içinde <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Kafamı toplayıp işe başlamam çok kolay olmadı.

B) Bu işi başarmak için az kafa yormamışsın.

C) Her önüne gelene kafa tutmakla bir yere varamazsın.

D) Masaya kafasını çarpınca bir müddet ayağa kalkamadı.

15. Bir şeyin sağladığı güzelliklerden ya da imkânlardan istediği gibi yararlanmak anlamında - - - - deyimi kullanılır.

Boş bırakılan yere hangi deyim getirilmelidir?

A) tadına varamamak

B) tadı damağında kalmak

C) tadında bırakmak

D) tadını çıkarmak

16. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi açgözlülükle ilgili <u>değildir</u>?

A) Deveyi yardan uçuran bir tutam ottur.

B) Aza kanaat etmeyen çoğu bulamaz.

C) Açın karnı doyar, gözü doymaz.

D) Tok açın hâlinden anlamaz.

17. ASKERLE GÜREŞ

Atatürk bir ziyaretinde, Kolordu binasının kapısında aslan yapılı bir Mehmetçik gördü. Çağırdı ve güler yüzle sordu:

- Sen güreş bilir misin?

Yanındakilerden en kuvvetli görünenlerle Mehmetçik'i güreştirdi. Genç asker her zaman üstün geliyordu. Çok neşelendi, ayağa fırladı. Ceketini çıkarıp Mehmet'e ense tuttu:

- Haydi, bir de benimle güreş!

Katıksız ve temiz Anadolu çocuğu, Ata'sının yüzüne hayranlıkla baktı:

- Sırtını yedi düvel yere getiremedi. Bir Mehmet mi bu işi başarır, dedi.

Gözleri doldu ve ağlamamak için gülmeye çalıştı...

Bu metnin türü hangisidir?

A) Mektup
B) Anı
C) Gezi yazısı
D) Tiyatro

18. Şehre girer girmez gezmek için burayı seçmenin ne kadar doğru bir tercih olduğunu anlıyorum. İlk istikamet, Balıklı Göl. Balıklı Göl, Hz. İbrahim'in ateşe atıldığında düştüğü yer olarak kabul ediliyor. Dönemin zalim hükümdarı Nemrut ile düştüğü görüş ayrılığı Hz. İbrahim'in ateşe atılmasına neden oluyor. Allah'ın verdiği emir ile ateş göle, ateşi harlayan odunlar da balığa dönüşüveriyor. Hikâye, orayı ziyaret eden herkes gibi bizi de çok etkiliyor. Anlatılanların etkisi sürerken Balıklı Göl'ün yakınındaki Hz. İbrahim'in doğduğu yer olarak kabul edilen mağaraya geçiyoruz. Kapısında yazan “Edeple giren, lütufla döner.” cümlesi hayatı sorgulatan cinsten. Mağarada bulunan ve şifalı olduğuna inanılan sudan içerek yola devam ediyoruz.

Bu metnin türü nedir?

A) Anı
B) Gezi yazısı
C) Hikâye
D) Mektup

19. Çok dil bilince dünyayı gezmek, farklı kültürleri tanımak kolaylaşır. Araştırmalar çok dil bilmenin beynin çalışmasını etkilediğini gösteriyor. Örneğin birden fazla dil bilenler dikkatlerini daha iyi odaklayabiliyor. Ayrıca birkaç işi bir arada yapmakta daha başarılılar. Yeni bir dil öğrenmek belleği geliştiriyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

A) Birden çok dil bilmenin kişisel gelişime katkısı vardır.

B) Aynı anda birden fazla iş yapmak oldukça zordur.

C) Farklı kültürleri tanımak dünyayı gezmekle mümkündür.

D) Kendi dilini iyi kullanamayanların bellekleri zayıftır.

20. Bir ülkenin mensupları aynı gemide yolculuk eden insanlar gibidir. Gemi su alırsa herkesin tehlikeye düşeceği unutulmamalıdır. İlk bakışta ayrı gibi duran parmaklar nasıl aynı ele, aynı kola bağlı iseler doğum yerleri, geçim kaynakları, meslekleri ayrı olan yurttaşlar da aynı ülkeye bağlıdır. Ayrı gibi duran parmaklar kazmayı, küreği, kalemi nasıl beraberce tutuyor ve gerektiğinde birleşip tek bir yumruk oluyorsa bir ülkede yaşayan insanlar da ülkenin kalkındırılması ve savunulması için el ele verip tek yumruk olmayı bilmelidir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplumda bir kişinin zarar görmesi diğer kişileri de etkiler.

B) Millî birlik ve beraberlikle her türlü zorluğun üstesinden gelinir.

C) Farklı özelliklere sahip kişilerin hepsi bir millete bağlıdır.

D) Bireyleri çok çalışan milletler daha çok gelişmiştir.

Bartın Ölçme Değerlendirme Merkezi

21. Hayallerimizi gerçekleştirmek için bilgi ile desteklememiz, bilgi sahibi olmamız gerekir. Hangi hayalimizi gerçekleştirebileceğimizi, hangisinin imkânsız olduğunu bilgi sahibi oldukça görürüz. Bilgi, hayallerimizin rehberidir.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hayalleriyle ilgili bilgi sahibi olanlar hayallerini gerçekleştirebilir.

B) Hayallerini gerçekleştirmek isteyen kişi doğru kararlar vermelidir.

C) Bazı hayaller zaman kaybından başka bir şey değildir.

D) Hayallerinin peşinden koşan insan başarılı olur.

22. Bir gün olup kucağına ulaşsam,
Gözlerimden döksem sevinç yaşını.
Sancağının gölgesinde dolaşsam,
Öpsem, öpsem toprağını taşını!

Bu dörtlüğe hâkim olan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Korku
B) Hasret
C) Umutsuzluk
D) Yalnızlık

23. Arkeolojik bulgular yüzmenin insanlık tarihi kadar eski olduğunu gösteriyor. Eski dönemlerde Yunanların zaman zaman yüzme yarışları düzenlediğine, Romalıların hamamların yanı sıra yüzme havuzları yaptığına ilişkin kayıtlar var. Ancak yüzmenin spor olarak yaygınlaşması 19. yüzyıla dayanıyor. Yüzme 1896 yılından beri Yaz Olimpiyat Oyunları'nda yer alıyor.

Bu parçaya verilebilecek <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yüzmenin Faydaları

B) Yüzme Yarışları

C) Yüzmenin Tarihçesi

D) Yüzme Havuzları

24. Osmanlı zamanında bir meslek grubunun ismi olan sahaflık, eskiye özlem duyanların, okunmuş kitap sevenlerin mesleğidir. Kitapları çok iyi tanıyan sahaflar, geçmiş zamanları geleceğe taşırlar. Bu işi yaparken de âdeta sattıkları kitapların kurdu olurlar. Zaten bu işi yapanların gönlünde para kazanma hırsından çok, kitaplara duyduğu merak ve sevgi yatmaktadır. Bu anlamıyla sahaflık mesleği bir gönül işidir. Bu mesleğin bir okulu yoktur.

Bu parçaya verilebilecek <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eski Kitaplar

B) Kitap Sevgisi

C) Eskiye Özlem

D) Sahaflık Mesleği

25. Zamanı iyi planlamamak, öncelikli yapılması gerekenleri belirleyememek ve her şeyi ertelemek başarısızlığa yol açar. Zamanı nasıl kullandığımızın günlük analizini yapıp nerede sorun olduğunu ve çözüm yollarını da bulabiliriz. Çözüm yollarından biri de yapılan işleri bir yere not almaktır. Bu davranış, zamanla alışkanlığa dönüşür ve işleri kolaylaştırır.

Bu parçaya verilebilecek <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başarıya Giden Yol

B) Çözümsüz Sorunlar

C) Zaman Yönetimi

D) Alışkanlık Kazanmak

26. Minyatüre önce eskiz (çizimlerle yapılan ön çalışma) yapılarak başlanır. Yapılacak olan resmin konusuna göre en önemli figür belirlenir. Bu figür genellikle kâğıdın merkezine büyük boyutta çizilir. Resimdeki diğer figürlerse sayfaya bu en önemli figürden daha küçük boyutta yerleştirilir. Resimde yer alacak tüm figürler çizildikten sonra figürlerin dış hatları ince bir fırça yardımıyla "uhra" adı verilen kiremit rengi bir boyayla çizilir. Daha sonra tüm kâğıt "zamklı üstübeç" adı verilen bir malzeme ya da altın varakla kaplanır. Bu, yapılacak olan boyamanın daha parlak görünmesini sağlar. Bu işlemlerin ardından resimde yer alan figürler boyanarak eser tamamlanır.

Bu parçaya verilebilecek <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Minyatür Sanatının Gelişmesi

B) Minyatürün Yapım Aşamaları

C) Minyatürlerdeki Figürler

D) Minyatürde Kullanılan Renkler

27. Kitap, Halep'ten Antep'e gelişin hikâyesidir. Zeynep ve ailesi savaşın acımasız ve soğuk yüzüyle karşılaşmayacaktır artık. Annesi, babası, kardeşleri, tavşanı ve tavuğu yanındadır Zeynep'in. ---- Zeynep, hayatında büyük bir eksiklik hisseder. Arkadaşları, okulu, mahallesi, geride bıraktığı her şey, her yaşanmışlık ondaki bu eksiklik duygusunu beslemektedir.

Bu metinde boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Buna göre

B) Çünkü

C) Bunun gibi

D) Buna rağmen

28. İçtiğimiz suda, yediğimiz yiyeceklerde, soluduğumuz havada gözümüzün göremeyeceği kadar küçük canlılar vardır. Bunlara mikroorganizma ismi verilir. Mikroorganizmaların çoğu zararlıdır - - - - faydalı olanları da vardır.

Bu metinde boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) çünkü

B) buna rağmen

C) fakat

D) yoksa

29. Şeker Ahmet Paşa 1841'de İstanbul'da doğmuş. On dört yaşında Tıbbiye Mektebine gitmiş. Tıp alanında başarılıymış - - - - resim yeteneği de varmış. Ressam olmaya karar verince Harbiye Mektebine geçmiş.

Bu metinde boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) buna rağmen

B) bununla birlikte

C) çünkü

D) bunun için

30. Aşağıdakilerin hangisinde "bakmak" **sözcüğünün cümleye kattığı anlam** **<u>yanlış</u>** **verilmiştir?**

A) Bu kumaşın rengi yeşile bakıyor. → Benzemek, andırmak.

B) Git bak bakalım, evdeler mi? → Yoklamak, incelemek.

C) Üç çocuklu bir aileye bakıyor. → Beslemek, geçindirmek.

D) Çocuğum, sen derslerine bak. → Yapılabilmesi bir şeye bağlı bulunmak.

31. *"Off, Dilim"* kitabı güzel Türkçemizin nasıl can çekiştiğini, iki kardeş ve anne özelinde, güzel bir kurguyla anlatıyor bizlere. Kitap, şarkı sözlerindeki anlatım bozukluklarını inceliyor; haberleri, reklamları mercek altına alıyor. Kısacası günlük hayatımızda dilin, her türlü yanlış kullanımına dikkat çekiliyor. Bütün bunlar güzel bir kurgu içinde verildiğinden kendinizi ders dinliyor gibi hissetmiyorsunuz.

Bu parçada sözü edilen kitapla ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) En az üç kahramanı olduğuna

B) Şarkı sözlerine yer verildiğine

C) Türkçe derslerinde kullanıldığına

D) Dilin yanlış kullanımına değindiğine

32. Sevilen bir çizgi dizinin yapımcısı kendisine yöneltilen "Dizide yerli konular işlemeniz çocuklar tarafından nasıl karşılanıyor?" sorusuna şu cevabı veriyor:
Çocuğu hikâyenin içine alamazsanız yerli veya evrensel konular kullanmak bir işe yaramaz. Bizim buradaki başarımız, yerli konular kadar karakterlerin hepsinin bizden olması. Mesela Kâmil abi babam, Basri amca kayınbabam, Saadettin Usta yedi yıl yanında çalıştığım ustam. Karakterlerin tamamı neredeyse yaşayan karakterler, hikâyelerin de tamamı yaşanmış hikâyeler. Bizi bize anlatıyoruz yani. "Hıçkırık" diye bir bölümümüz var, hıçkırığı nasıl geçiririz diye uğraşıyorlar. Aramızda hıçkırık olmayan biri yoktur. Seyirci de günlük hayatta başına gelen ya da gelebilecek olan olaylar anlatıldığı için direkt hikâyenin içinde buluyor kendisini. O yüzden karakterlere hitap ederken Kâmil, Hayri demezler; Kâmil abi, Hayri abi derler.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi sözü edilen çizgi dizinin başarılı olma sebeplerinden biri <u>değildir</u>?

A) Seyircilerin fikirlerine yer verilmesi

B) Seyirciyi anlatılan konunun içine alması

C) Yaşanan topluma özgü niteliklere yer verilmesi

D) Konuların günlük hayattan seçilmesi

33. Merkür konum itibarıyla Güneş'e en yakın gezegen olsa da aslında en sıcak gezegen değildir. Merkür'de atmosfer yoktur. Bu gezegen Güneş'le karşı karşıya kaldığında sıcaklığı 425 dereceye kadar çıkar. Ancak bu gezegende geceleri sıcaklık -180 dereceye kadar düşebilir. Venüs ise atmosferinde bulunan ve yoğun karbondioksit içeren bulutların sera etkisinden dolayı sıcaklığı tutar. Bu nedenle sıcaklık 500 dereceye kadar çıkar.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Sıcaklığı en yüksek gezegen Merkür'dür.

B) Venüs gezegeni bir atmosfere sahip değildir.

C) Merkür, Venüs'e göre Güneş'e daha yakındır.

D) Venüs gezegeninde gece ve gündüz arasındaki sıcaklık farkı azdır.

34. Yeni nesil biyonik gözler yüksek çözünürlüğe sahip olacak. Görme kaybı yaşayan hastaların temin edebileceği biyonik gözler, yüzleri tanıma ve yazıları okuma imkânına sahiptir. Vücuda adapte edilmeyen yapay göz teknolojisi, şu anda sağlıklı bir insanın gözünden daha yüksek bir görsel kapasiteye sahiptir. Bu da ileriki dönemlerde görme kaybı yaşamayan insanların da biyonik göz kullanarak görüş kabiliyetlerini arttırmak isteyebileceği anlamına geliyor.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Biyonik gözlerin olumsuz tarafları

B) Yeni nesil biyonik gözlerin özellikleri

C) Biyonik gözlerin yüz tanıma özelliği

D) Görme bozukluklarının nedenleri

35. Şehirlerde yaşayan insan sayısıyla paralel olarak artan yapay ışık kaynaklarının yol açtığı ışık kirliliği, zamanla daha fazla sayıda gök cismini görmemizi engelliyor. Açık havada gündüz gökyüzünün mavi görünmesi ile benzer şekilde, gece saatlerinde şehir ışıklarının mavi bölümleri kolaylıkla saçılarak belli belirsiz gökyüzü parlamalarına sebep olur. Bulutlu gecelerde ise normalde uzaya ulaşan kırmızı ve tonlarındaki ışınlar bulutlardan sekerek yeryüzüne geri döner. Bunun sonucunda bulutlu şehirlerde kırmızımsı gökyüzü parlamaları ortaya çıkar. Bol aydınlatmalı şehir ortamında, taze karın yüksek yansıtma gücüyle kırmızı gökyüzü parlamaları daha belirgin hâle gelir. Kar örtüsünün ışığı yansıtması hoş bir manzara oluştursa da bu durum gözlem yapan astronomlar için kâbusa dönüşebiliyor.

Bu parçadan hareketle hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Şehirlerde kalabalık arttıkça ışık kirliliği de aynı doğrultuda artmaktadır.

B) Astronomlar gök cisimlerini gözlemlemek için gündüz vakitlerini tercih ederler.

C) Bulutlu gecelerde, kırmızı ışınların etkisiyle gökyüzü parlamaları gerçekleşir.

D) Kar, üzerine düşen ışığı yansıtma özelliğine sahiptir.

36. Geleceğin şehirlerinde enerji üretimi ve tüketimi günümüzdekinden farklı olacak. Enerji üretimi sadece santrallerde gerçekleşmeyecek. Her bina veya ev kendi enerjisini üretecek ve depolayacak. Ürettiği enerjinin bir kısmını kullanacak. Tükettiğinden fazlasını ürettiği zamanlarda ise enerji fazlasını şebekelere aktaracak. Böylece geleceğin şehirlerinde hane halkı tüketmeye devam edecek ama aynı zamanda tükettiğinden belki de daha fazlasını üretir hâle gelecek.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Şehirlerdeki gereksiz enerji kullanımı

B) Enerji tasarrufunda yapılması gerekenler

C) Üretilen enerji fazlasının kullanım alanları

D) Gelecekte enerji üretimi ve tüketimi

37. Dil, kelimeler arasında kurulan bir örgüdür. Dilin asıl tadına da bu örgü içinde varabiliriz. Milyonlarca insanın yüzlerce yıl içinde her gün konuşarak ve yazarak kurduğu bu örgünün kendisi doğrudan doğruya bir sanat eseridir. Tıpkı anonim bir türkü, anonim bir destan gibi yaratıcısı belli olmayan bir sanat eseridir. Daha doğrusu dili kullananların tamamının yarattığı bir sanat eseridir.

Bu parçadan hareketle hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Dil, milyonlarca insan tarafından uzun bir süreç içerisinde oluşturulmuştur.

B) Dil, kelimelerin bir araya gelmesiyle oluşan bir bütündür.

C) Dil konuşma ve yazı aracılığıyla kurulan bir yapıdır.

D) Dile en büyük katkıyı sanatçılar eserleriyle yapmışlardır.

38. Bilim insanları, bitkilerin kuraklıktan etkilenmesini önleyen yeni bir kimyasal geliştirdi. Çünkü çiftçilerin, iklim değişikliğine rağmen gıda yetiştirmesine yardımcı olmak istiyorlar. Araştırmaya öncülük eden Kaliforniya Üniversitesi'nden bir profesör dünya çapında yaşanan büyük mahsul kayıplarının en büyük sebebinin artan kuraklık olduğunu söylüyor. Geliştirdikleri kimyasal maddenin bitkileri kuraklığa karşı dayanıklı hâle getirdiğini belirten profesör, çiftçilerin mahsul performansını daha iyi yönetmelerine yardımcı olacaklarını ifade ediyor.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Bitkileri kuraklığa dayanıklı hâle getirecek yenilikler

B) Dünyada yaşanan iklim değişikliğinin nedenleri

C) İnsan sağlığına yararlı bitkilerin yetişme koşulları

D) Kuraklığın dünyadaki canlılara olumsuz etkileri

39. Haberi <u>alır almaz</u> koşarak eve geldi, sorgulayan gözlerle annesine baktı.

Bu parçadaki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Bir kimseyi bilir bilmez suçlamak doğru değildir.

B) Olur olmaz işlerle uğraşarak vakit öldürmemeliyiz.

C) Eve varır varmaz konu hakkında bizi de haberdar edin.

D) Yapılan plana ister istemez katılmak zorunda kaldım.

40. "Depremler önceden tahmin edilebilir mi?" sorusu birçok kişi tarafından bilim adamlarına yöneltilmektedir. Bu sorunun katı bir bilimsel değerlendirme içindeki yanıtı "hayır"dır. Ancak bu yanıta karşılık bilim adamlarının dikkatini çeken ve deprem habercileri olarak da nitelendirebileceğimiz bazı ilginç olaylar deprem öncesinde gözlenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin parçada kazandığı anlam değildir?

A) Yaklaşık olarak değerlendirme

B) Sert, yumuşak karşıtı

C) Yer sarsıntısı, zelzele

D) İlgi uyandıran, dikkat çekici olan

41. I. Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?

II. Dal düştü, bozuldu sudaki büyü
Yıllarca aradık o saf görüntüyü

III. Doğdum, gözüm onda açtım;
Doğa benim can dostumdur.

IV. Tarihin dilinden düşmez bu destan
Nehirler gazidir, dağlar kahraman

Numaralanmış dizelerin hangilerinde kafiye (uyak) vardır?

A) I ve II.   B) I ve III.

C) II ve IV.   D) III ve IV.

42. I. Daha temiz içme suyu için yeni bir kaynak arıyor.

II. Ödevimi hazırlarken birçok kaynaktan faydalandım.

III. Sonra yavaşça kaynağa doğru eğilip matarasını doldurdu.

IV. Deneyin tamamlanması için ışık kaynağı gerekiyor.

"Kaynak" **sözcüğü, hangi cümlelerde aynı anlamda kullanılmıştır?**

A) I ve III.   B) I ve IV.   C) II ve III.   D) II ve IV.

43. Aşağıdakilerin hangisinde anlatıcı farklıdır?

A) Ahmet, yolun karşısına geçti. Durağa geçip beklemeye başladı. Gideceği yerde neyle karşılaşacağını merak ediyordu. Her şeyin yolunda gitmesini umarak otobüsün gelmesini bekledi.

B) Sahile doğru baktı ve dalıp gitti yaşlı adam. Gençliğini, çocukluğunu gözlerinin önüne getirdi. Ne kadar çok şey yaşamıştı bu hayatta. Gözlerinden bir damla yaş süzülürken son vapur da kalkıyordu artık.

C) Ders zili çoktan çalmıştı ama yine de geç kaldım. Öğretmenimin ne diyeceğini düşünerek kapıya yaklaştım. Tam içeriye girmek için kapıyı tıklatacaktım ki birden duruverdim.

D) Kitabını açtı ve okumaya başladı. Birkaç sayfa okuduktan sonra kapanan gözlerine daha fazla direnemedi. Olduğu yerde uykuya daldı. Parmaklarıyla tuttuğu kitabı, yavaşça süzüldü yere doğru.

44. Olay: Gezinti sırasında Gülce'nin göldeki hayvanlarla ilgili sorularının anne ve babasını bunaltması.
Kişiler: Anne, baba, Gülce.
Anlatıcı: Üçüncü ağızdan anlatım.
Zaman: Bahar mevsimi.

Aşağıdaki metinlerden hangisi bu yapı unsurlarına uygun olarak kurgulanmıştır?

A) Evimiz gölün kıyısındaydı. Etrafını çevreleyen ağaçlarla küçük bir ormanı andırırdı. Mart ayının gelmesiyle beraber göl kenarındaki gezintilerimiz artardı. O gün yine çıkmıştık göl kenarında gezmeye. Bu kez gölün güzelliğinden çok içindeki hayvanlar ilgimi çekmişti. "Balıklar ne kadar yaşar, bu gölde kaç balık var, suda üşümez mi bu hayvanlar?" daha pek çok soru…

B) Baharın gelişini dört gözle bekliyordu herkes. Nihayet güneş yüzünü iyice göstermiş, doğaya nefes aldırmıştı. Aylarca evde kalmanın hıncını çıkarırcasına attılar kendilerini dışarıya Gülce ve ailesi. Gölün kıyısında gezerken herkes çok mutlu olmuştu. Anne ve babasının bu mutluluğu Gülce'nin sorularıyla yerini bıkkınlığa bırakmıştı. Küçük kız âdeta göldeki hayvanlarla ilgili her şeyi bilmek istiyordu.

C) Yazın gelmesiyle koca bir yılın yorgunluğunu çıkarmak istiyordu annesi. Önlerinde hazirandan başlayan üç aylık bir tatilleri olduğu fikri onu çok keyiflendiriyordu. Kendince bir plan yapmış, ıssız bir gölün kenarında kamp fikrini evdekilere anlatmıştı. Gülce ve babası bu planı duyunca biraz tedirgin olmuş ama annesinin ısrarı sonucunda kabul etmişlerdi.

D) Tarım için çok uygun bir yerdi burası. Ne ekerlerse eksinler toprak onlara çok cömert davranırdı. Gölden sulama yapılması da burayı cazip hâle getiriyordu. İşlerle daha çok babası ilgilenirdi Gülce'nin. O ise oyunlar oynar, hayvanların peşinden koşar ve göl kenarında yürüyüşler yapardı. Burayı çok sevmişti küçük kız.

45. Şiirden tek bir kelime bile çıkarılsa şiirin duvarı yıkılır.

Bu cümleden hareketle şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Çok çalışılarak iyi bir şiir yazılabilir.

B) Birbiriyle uyumsuz sözcüklerden oluşur.

C) Şiir yazmak büyük bir çaba gerektirir.

D) Şiirde her sözcüğün bir işlevi vardır.

46. Çoğul eki (-ler/-lar) eklendiği sözcüğe çokluk anlamı dışında farklı anlamlar da kazandırır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çoğul eki sözcüğe "yaklaşık" **anlamı katmıştır?**

A) Akşamları köyün yanı başındaki sırta çıkarak yolu seyrediyorum.

B) Kapı aralandı ve içeri on yaşlarında bir kız çocuğu girdi.

C) Dünyaları önüne serseler yine de onu mutlu etmeye yetmez.

D) Demetler de yarın bizimle Kastamonu'ya gelecek.

47. Hangi cümlede karşılaştırma yapılmıştır?

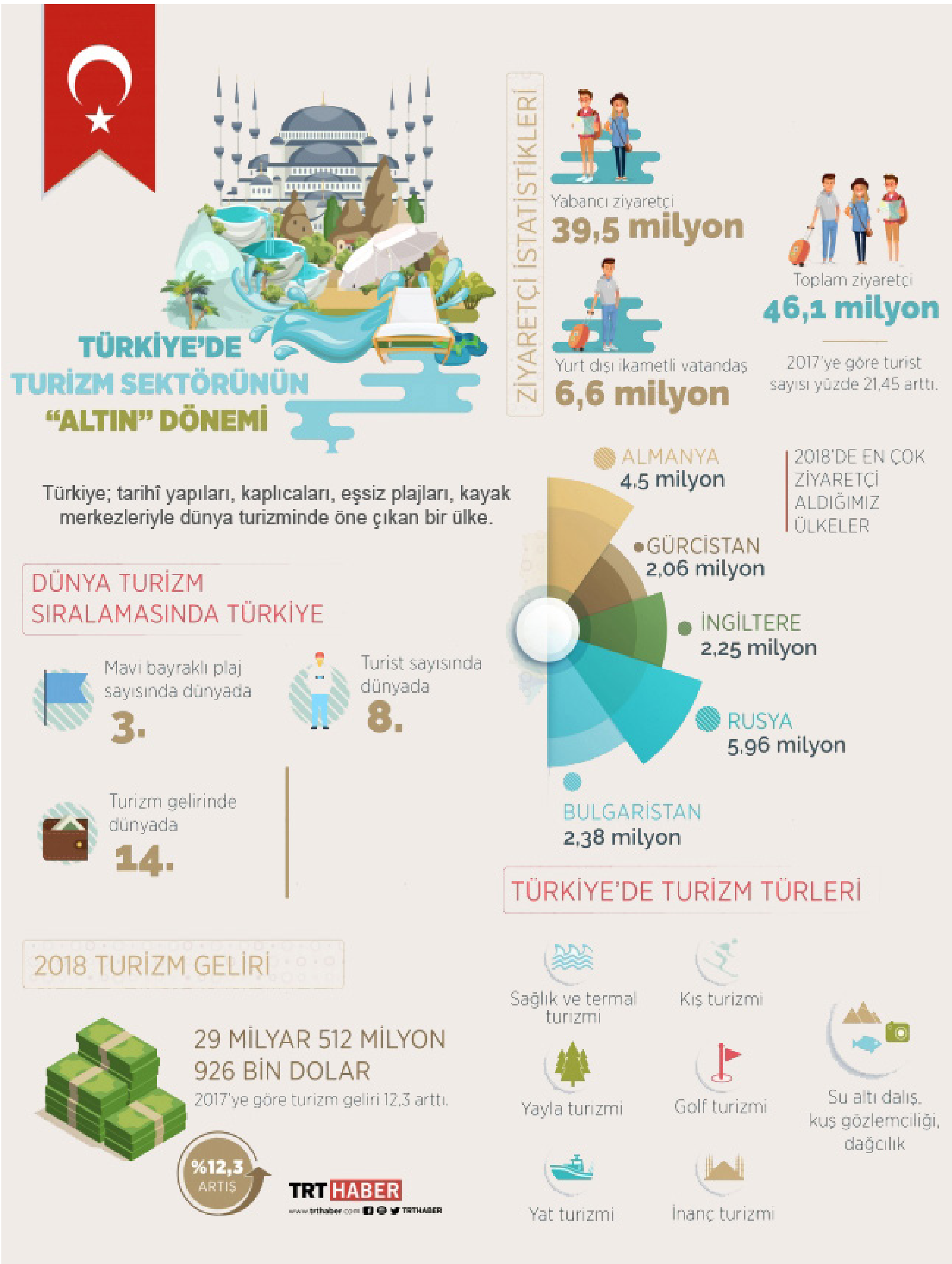
A) Başkalarını yargılamadan önce iki kere düşünmek gerekir.

B) Elektronik aletlere gereğinden fazla zaman ayırmamalıyız.

C) Masal okumak bireylerin hayal dünyasını zenginleştirmede faydalıdır.

D) Kitap okuyan bireyler diğer insanlara göre kendilerini daha iyi ifade eder.

48. Aşağıdaki görselde Türkiye'de turizm sektörünün 2018 yılındaki durumuyla ilgili bilgi verilmiştir.

Bu bilgilerden hareketle hangisi <u>söylenemez</u>?

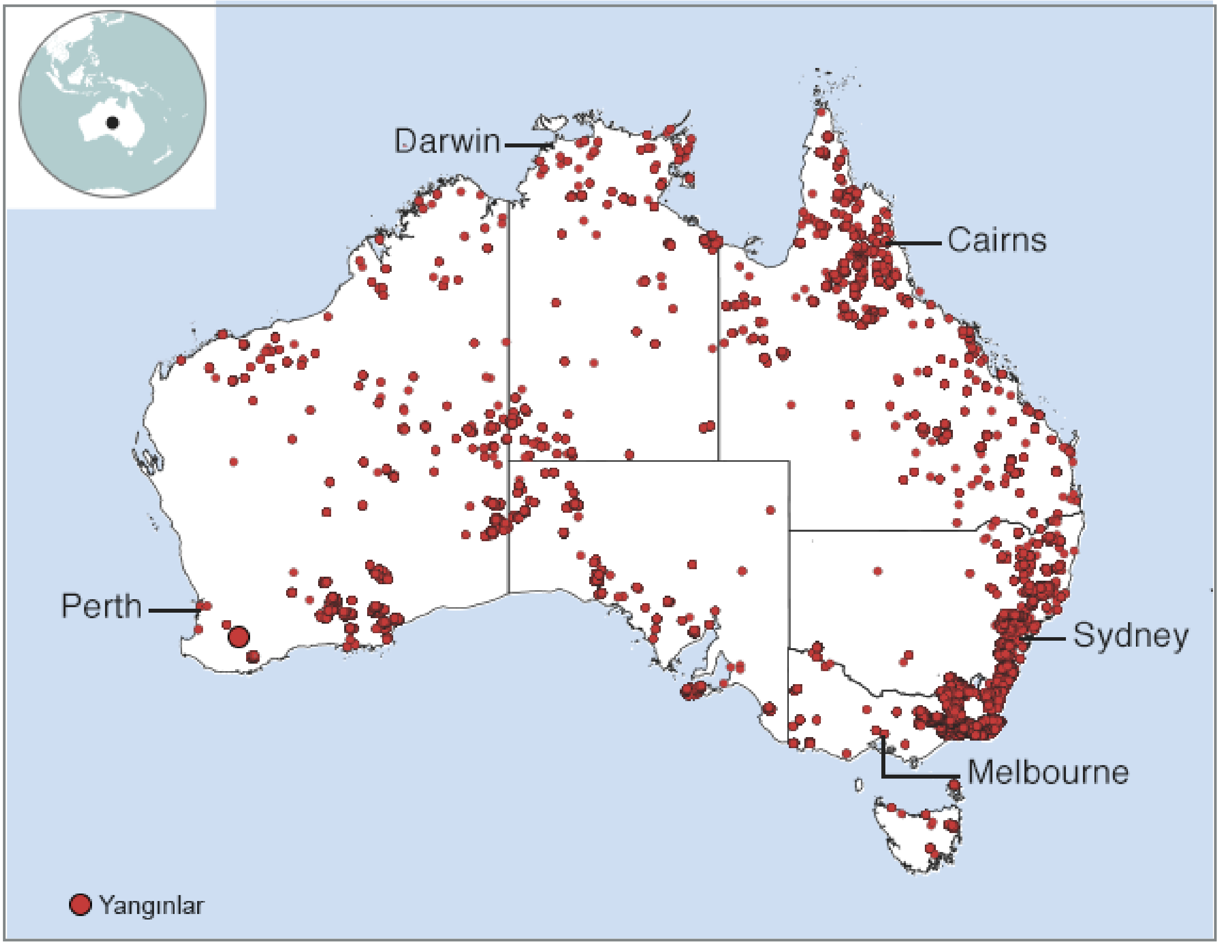
A) En fazla turist gelen ülke Rusya'dır.

B) 2018'de turizm gelirleri 2017 yılına göre artış göstermiştir.

C) Turizm çeşitlerinde en çok yat turizmi ilgi görmüştür.

D) Türkiye turist sayısında birçok ülkeyi geride bırakmıştır.

49. Aşağıdaki haritada Avustralya'da 6 Ocak 2020'ye kadar kaydedilen orman yangınlarının gerçekleştiği alanlar gösterilmiştir.

Bu haritadan hareketle aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

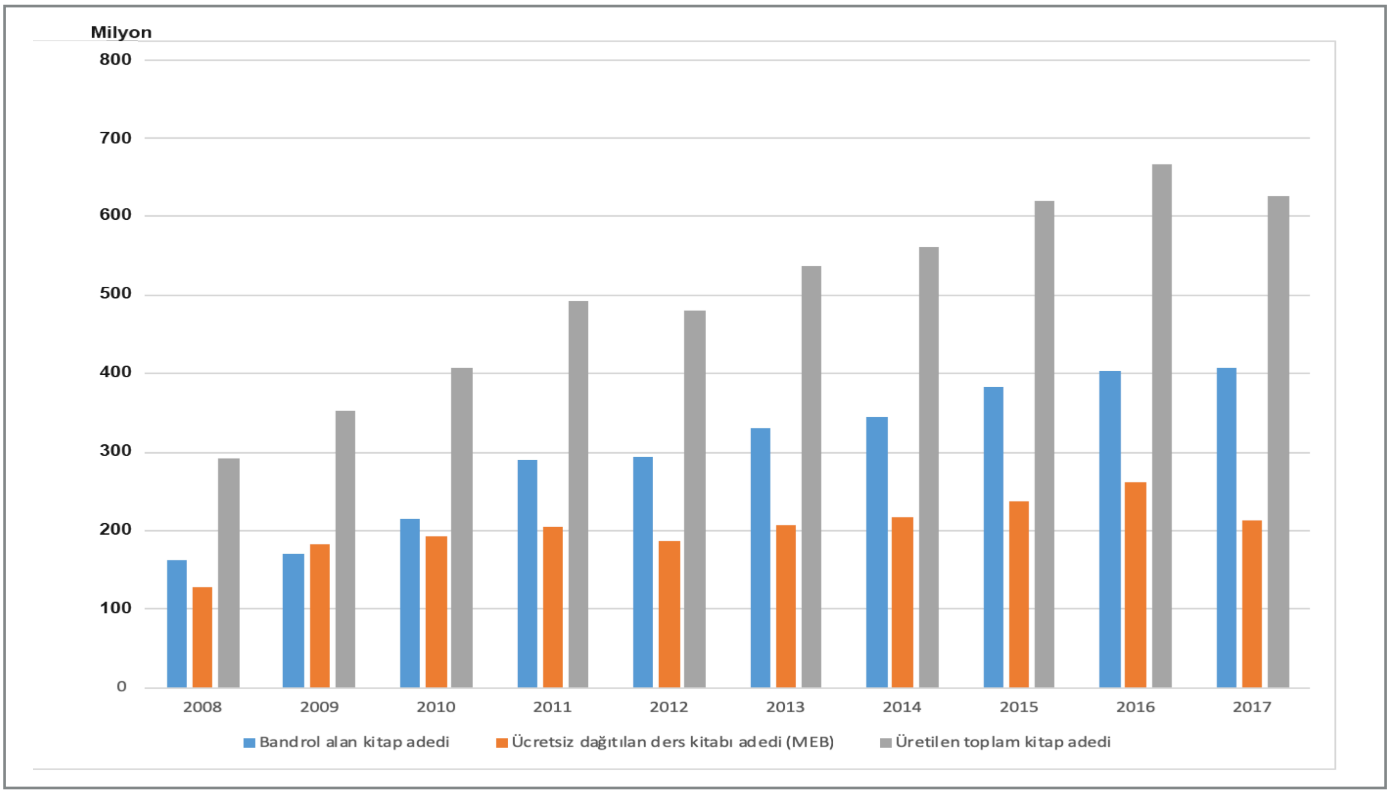
A) En çok yangın görülen bölge Sydney'dir.

B) Darwin'de Cairns'e göre daha az yangın olmuştur.

C) Melbourne'deki yangınların nedeni sıcak havalardır.

D) Perth, yangınların en az görüldüğü yerlerdendir.

50. Aşağıdaki grafikte Türkiye'de yayımlanan bazı kitaplarla ilgili bilgiler yer almaktadır.

Bu tablodan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Toplam kitap adedi, 2012 yılında bir önceki yıla göre düşüş yaşamıştır.

B) Ücretsiz dağıtılan ders kitabı sayısı her geçen yıl artış göstermiştir.

C) Üretilen toplam kitabın en fazla olduğu yıl en az olduğu yılın iki katından fazladır.

D) Bandrol alan kitap sayısı sadece 2009'da ücretsiz dağıtılan ders kitabı sayısından az olmuştur.

51. "Durmak" **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde parantez içindeki anlamıyla kullanılmamıştır?**

A) Bileğimdeki saat durmuş. (İşlemez olmak, çalışmamak)

B) Sabahtan başlayan yağmur akşama doğru durdu. (Dinmek, kesilmek)

C) Oturacak değil, ayakta duracak yer yok. (Belli bir durumda, bir görevde bulunmak)

D) Düğünde çok durmamış, ailesiyle salondan ayrılmış. (Kalmak)

52. * Uzun dik merdivenli yokuşu çıktık.
* Eski evimizden çıkıp yeni evimize taşındık.
* Bu kumaştan bir pantolon çıkar mı?
* Servise yetişmek için evden erken çıktı.

Bu cümlelerde "çıkmak" **sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

53. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangisinde iyelik eki kullanılmamıştır?

A) Köpeğiniz daha önce de kaybolmuştu.

B) Beş gün önce annesi Ankara'dan geldi.

C) Sonunda yeni aldıkları evi gördüm.

D) Arkadaşlarıma kitaplarımı vermeyi severim.

54. Aşağıda altı çizili sözcüklerin hangisinde hâl (durum) eki yoktur?

A) Futbol maçları da sizin okulda yapılacakmış.

B) Bu güzel çalışma sizin eseriniz olacak.

C) Eski evini son kez görmek istedi.

D) Eşyalarım dolaba özenle yerleştirilmiş.

55.

BAHAR GELİYOR
Damlardaki kar, saçaklardaki buz
Kanı kaynayan suya dar geliyor
Haberin var mı oluklardan
Akan su sesinde bahar geliyor

Duy güneyden estiğini rüzgârın
Göreceksin neler olacak yarın
Yuvada çırpınan yavru kuşların
Uçmak hevesinde bahar geliyor

a) Bu dörtlüklerdeki dizelerin sonundaki ses benzerliklerini bulup redif mi, kafiye mi olduğunu açıklayınız.

....

....

KİTAPLAR
En iyi dostumdur kitaplar benim
Kitap okumayı çok severim
Her insan kitap okumalı
Çeşit çeşit bilgilerle donanmalı

b) Bu dörtlükte dize sonlarındaki benzer sesler hangileridir?

....

....

Dileğin varsa iste Allah'<u>tan</u>
Almak için uzak gitme toprak<u>tan</u>
Cömertlik toprağa verilmiş Hak'<u>tan</u>
Benim sadık yârim kara topraktır

c) Dörtlükteki altı çizili seslerin ortak özelliği nedir?

....

....

56. **Aşağıdaki metinlerin ana fikirlerini belirleyip karşılarında verilenlerden hangisi doğru ise yuvarlak içine alınız.**

Büyük İskender, İran Seferi'ne çıkmadan önce hazinesinde nesi var nesi yoksa ahbaplarına, eşine dostuna dağıtmaya başlamış. En yakın arkadaşlarından Perdikkas'a da gayet kıymetli bir mücevher uzattığı zaman Perdikkas, - Peki ama, demiş, hazinenizdeki her şeyi etrafınızdakilere dağıttınız. Size ne kalıyor? İskender, - Bana ümit kalıyor, demiş. Bunun üzerine Perdikkas, - Öyle ise bu mücevheri bana vermeyiniz. Sizin en yakın silah arkadaşınız olduğum için ben size kalan ümidi paylaşmak isterim, diye cevap vermiş.	Gerçek hazine ümittir. Arkadaşlık hazineden kıymetlidir. Ümit her daim paylaşım gerektirir.
Oyun yaşamımızın önemli ögelerinden biridir. Aynı zamanda eğitimimizin de temel bir parçasıdır. Bizi yaşamın birçok gerçeğine hazırlar. Arkadaşlarımızla oyun oynarken sosyalleşiriz, yeni ilişkiler kurarız, eskilerini sağlamlaştırırız ve korumaya çalışırız. Arkadaşlarımızın hatta kendimizin değişik durumlardaki davranışlarını görürüz.	Oyun çocukların en gerçek uğraşılarıdır. Oyun insanın sosyal gelişimine birçok açıdan katkı sağlar. İnsan oyunla kendini ortaya koyar.
Birbirinin aynı gibi görünen dünya ve hayat, hakikatte sonu gelmez bir değişiklik içindedir. Bugün gördüğünüz şeylerden hiçbiri, ne ağaç ne çiçek ne kuş ne de insan dün gördüğünüz ağaç, çiçek, kuş veya insanın tıpkısıdır. Hepsi biraz değişmiştir. Sizin fark edemeyeceğiniz ölçüde bile olsa mutlaka değişmiştir. Durmadan akıp giden zaman onlara ya bir şey eklemiş ya da onlardan bir şey alıp götürmüştür. Her sabah uykunuzdan uyandığınız zaman dün bıraktığınız dünyaya değil, yepyeni bir dünyaya uyanıyorsunuz. "Dün" artık gitmiş, onun yerini "bugün" almıştır.	Dünya yaşla değil, yaşamakla anlaşılır. Dünya durmadan değişir. Hayatım, benim öğretmenimdir.

57. Aşağıda verilen metinlere en uygun başlığı bularak işaretleyiniz.

Serbest stil yüzme, yüzme stillerinden biridir. Serbest stilde vücut, suyun üzerinde yüzüstü durumdadır ve ayaklar hafifçe suya gömülüdür. Kollar sırayla hareket ettirilir. Kurbağa stilinde yüzerken vücut yine yüzüstü durumdadır. Su içinde ilerlerken kollar ve ayaklar aynı anda hareket ettirilir. Kelebek stilinde "dolfin" adı verilen bacak vuruşu öne çıkar. Bacaklar bitişik tutulur ve aynı anda hareket ettirilir. Sırtüstü stilde yüzücü sırtüstü durumda, vücut olabildiğince düzdür. Kollar dönüşümlü olarak başın üzerinden geriye atılır ve suya daldırılır.

- ☐ Yüzme Stilleri
- ☐ Sırtüstü Yüzme
- ☐ Dolfin Stili Yüzme
- ☐ Karışık Yüzme

Ormanlarda çıkan yangınlar, yıldırım düşmesi ya da yer altındaki gazların alev alması gibi doğal nedenlerden kaynaklanabilir. Ancak yangınların büyük çoğunluğu insan kaynaklıdır. Örneğin yakılan ateşin kontrolden çıkması ya da iyi söndürülmemesi, ekin biçildikten sonra tarlada kalan anız adı verilen köklü sapların yakılması orman yangınlarına neden olabilir.

- ☐ İnsan Kaynaklı Yangınlar
- ☐ İhmal ve Dikkatsizliğin Sonu
- ☐ Orman Yangınlarının Sebepleri
- ☐ Yangınların Oluşturduğu Tehlikeler

Bir yazar, yazısını hazırlarken birçok hata yapabilir. İster istemez öznel davranır, yani düşünce ve duygularını da işin içine katar. Bu arada dil bilgisi hataları yapabilir. Anlaşılır yazamayabilir. Üstelik yazının içine girdikçe bu hataları göremez hâle gelir. Bu aşamada editör devreye girer. Nesnel bir şekilde yazıyı inceler. Dil bilgisi, akıcılık, anlaşılırlık, doğruluk, uzunluk gibi birçok bakımdan yazıyı düzenleyerek yayıma hazırlar. Anlaşılmayan yerler varsa yazarla görüşerek sorunlara çözüm bulmaya çalışır. Ayrıca yazılara uygun resimlerin, fotoğrafların kullanılıp kullanılmadığını da kontrol eder.

- ☐ Nesnel Metin Nasıl Olmalıdır?
- ☐ Editörün Görevleri Nelerdir?
- ☐ Nasıl Editör Olunur?
- ☐ Editör Kimdir?

58, 59 ve 60. soruları aşağıdaki metinden hareketle cevaplayınız.

I. DOĞA FOTOĞRAFÇILIĞI	II. SU ALTI FOTOĞRAFÇILIĞI	III. HAVA FOTOĞRAFÇILIĞI
Doğa fotoğrafçıları yaşamlarının büyük bir bölümünü doğada geçirirler. Çok özel araçlar kullanan bu fotoğrafçılar, doğada yön bulma ve kampçılık gibi konularda da bilgi sahibidir. Bazı hayvanların fotoğrafını çekerken onları ürkütmemek için kendilerini ve araç gereçlerini gizler ve sessizce beklerler. Bazen bir hayvanı belli bir pozda yakalayabilmek için, bazen de bir bitkinin büyüme aşamalarını fotoğraflayabilmek için günlerce beklerler.	Fotoğrafçılığın en teknik alanlarından biridir. Su altı fotoğrafları çekmek başlı başına bir uğraştır; eğitim, bilgi ve deneyim ister. Su altı fotoğrafçıları genellikle denizlerde ve göllerde yaşayan canlı türlerinin, su altındaki kayaçların, mağaraların ve arkeolojik kalıntıların fotoğraflarını çekerler. Fotoğraf çekim tekniklerinin iyi bilinmesi ve dalış deneyimi edinilmesi su altı fotoğrafçılığının temel unsurlarıdır. Ayrıca su altı fotoğrafçılarının kullandığı fotoğraf makinesi ve diğer malzemeler su geçirmez ve basınca dayanıklı olmalıdır.	Hava fotoğrafçıları; helikopter, sıcak hava balonu ve uçak gibi hava taşıtlarıyla gökyüzüne yükselerek belirli bir yerin fotoğrafını çekerler. Çekimden önce birçok teknik bilgi ve kuralı bilmek gerekir. Hava aracı seçimi, hava durumu bilgisi, uçuş bölgesinin özellikleri ve gerekli izinler gibi. Hava fotoğrafçılığında hızlı karar vermek çok önemlidir.

58. Bu metinlerden hareketle,

I. Hava fotoğrafçıları çekim yaparken makinelerini gizlemeli ve sessiz hareket etmelidir.

II. Doğa fotoğrafçıları çekime başlamadan önce çekeceği bölge için gerekli izinleri almalıdır.

III. Su altı fotoğrafçılığı yapan kişilerin dalış eğitimi de almış olmaları gerekmektedir.

yargılarından hangilerine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yalnız I. B) Yalnız III. C) I ve II. D) II ve III.

59. Numaralanmış metinlerden hangilerinde fotoğrafçılıkla ilgili kuralları bilmenin gerekliliğinden söz edilmiştir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve III. D) II ve III.

60. Metinleri okuyarak aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına ”Y” yazınız.

	1. “Büyüme” kelimesinde yönelme hâli eki vardır.
	2. “Denizlerde” ve “göllerde” kelimelerinde çoğul eki ve bulunma hâli eki vardır.
	3. “Kampçılık” kelimesinde çekim eki bulunmamaktadır.
	4. “Yükselerek” kelimesinde çoğul eki bulunmaktadır.
	5. “Bölgesinin” kelimesinde iyelik eki ve ilgi eki vardır.
	6. “Çekimden” sözcüğünde çıkma (ayrılma) hâli eki kullanılmıştır.
	7. “Gökyüzüne” kelimesinde yönelme hâli eki kullanılmamıştır.
	8. Metinlerde soru eki yer almamaktadır.

61. Verilen cümleleri doğru kutucukla eşleştiriniz.

1. Azra Nisa'dan önce sınıfa girdi.	NEDEN- SONUÇ
2. Küresel ısınmadan dolayı buzullar erimeye başladı.	AMAÇ
3. Doktor olabilmek için çok çalışıyor.	KARŞILAŞTIRMA

62. Verilen cümleler parantez içindeki anlamları taşıyorsa kutucuğa "D", taşımıyorsa "Y" yazınız.

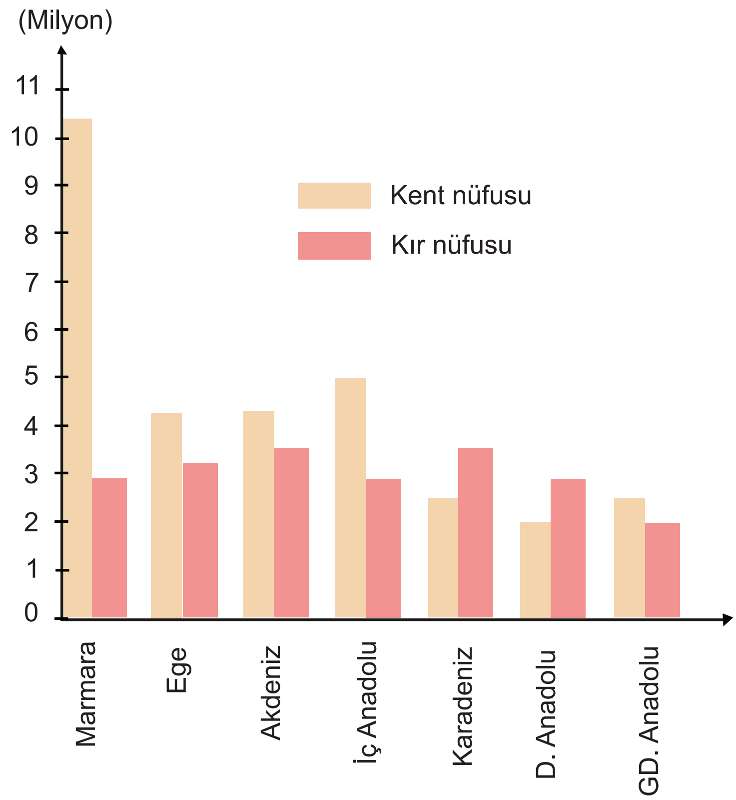
1. Küle gömülmüş bir elma gibi gökyüzü. (benzetme)	
2. Bulutlara bakılırsa yağmur yağacak. (benzetme)	
3. Adamın yüzünün kemikleri fırlayıvermişti. (abartma)	
4. Borçlarımı ödeyemem diye çok korkuyorum. (kaygı)	
5. Tansiyon ilaçları kullananların muz yemeyi abartmamasında fayda var. (endişe)	
6. En azından gelip geçerken baksınlar diye kitabı masanın üstüne bıraktım. (amaç)	
7. Derenin suları ağaçların yapraklarına kadar yükseldiğinden değirmen çalışmıyordu. (sebep-sonuç)	
8. Kalemlerinizi bırakın, sınav bitmiştir. (kesinlik)	
9. Yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyor. (abartma)	

63. **Benzetme, beğenme, örneklendirme, koşul-sonuç, varsayım, endişe.**

Aşağıdaki cümlelerin ifade ettiği anlamları belirleyerek kutudaki kelimelerden uygun olanları boş bırakılan yerlere yazınız.

1. Düşünün ki bütün paranızı kaybettiniz. (…………………………..)
2. Mardin ki gecemin gerdanlığı.(…………………………..)
3. Ya biz gittiğimizde Ankara'ya yağmur yağarsa.(…………………………..)
4. Temiz bir sahil istiyorsan yerlere çöp atmamalısın.(…………………………..)
5. Günümüzde bazı çocuk oyunları unutulmaya başlandı: arapsaçı, çelik çomak...(…………………………..)
6. Beline kadar uzanan sırma saçları vardı.(…………………………..)
7. Annem patatesli böreği çok güzel yapmış.(…………………………..)

64.

Bu grafiğe göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kent nüfusunun en az olduğu bölge Doğu Anadolu Bölgesi'dir.

B) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde kent nüfusu kır nüfusunu geçmiştir.

C) Karadeniz kent ve kır nüfusu arasındaki farkın en fazla olduğu bölgedir.

D) Kır nüfusunun kent nüfusunu geçtiği iki bölge vardır.

65, 66 ve 67. soruları aşağıdaki metinden hareketle cevaplayınız.

Hermiyas Efsanesi

Güllük Körfezi'nde bundan yıllar önce nice mutlu insan yaşarmış. Burada herkes birbirini tanır, birbiriyle her şeylerini paylaşırmış. Çocuklar hep birlikte oynarlarmış. Bu çocukların biri olan Hermiyas'ın, annesinden başka kimsesi yokmuş. Annesi onu her türlü kötülükten, tehlikeden korur; yanından ayırmazmış. Bir yaz günü, arkadaşları Hermiyas'ı denize açılmaya davet etmiş. Hermiyas annesinden denize açılmak için izin istediğinde annesi "Olmaz yavrum, denize açılmak çok tehlikeli!" diyerek izin vermemiş. Oğluna çok bağlı olduğu ve ona zarar gelmesini istemediği için yapmış bunu. Fakat oğlunun çok üzüldüğümü gören annesi "Hadi Hermiyas'ım sen de git ama n'olur çok dikkatli ol!" demiş. Hermiyas sevinç içinde arkadaşlarının yanına gitmiş. Ege'nin tuzlu suları çocuk sesleriyle dolmuş. Rüzgâr hafif hafif esiyormuş. Çocuklar yavaşça açılmaya başlamışlar. Bir süre sonra kıyıya döndüklerinde kıyı, çocuk sesleriyle yeniden şenlenmiş. Ancak aralarında Hermiyas yokmuş. Balıkçılar körfezin her yerini karış karış aramış ama bulamamış. Zavallı annesi, Hermiyas'ın yokluğunu kabullenememiş. Geri döneceğine inanıyormuş. Bağrına taş basıp beklemeye başlamış. Günlerden bir gün bir balıkçı telaş içinde "Gördüm, gördüm! Hermiyas'ı gördüm!" diye bağırmaya başlamış. "O hâlde niye getirmedin?" diyen herkese "Nasıl getirseydim, yunusun sırtındaydı. Ben ona yaklaştıkça denize dala çıka uzaklaşıyordu." demiş. Balıkçıya kimse inanmamış. "Yunus, sırtında insan taşımaz." demişler. Ama bir gün Hermiyas'ın geri döndüğünü herkes duymuş. Heyecanla kumsala koşmuşlar. Hermiyas yanı başındaki yunusla birlikte kumsalda sessizce yatıyormuş. Anlaşılmış ki balıkçının anlatmaya çalıştığı yunus buymuş. Yaşlı bir Güllüklü şöyle demiş: "Şu gördüğünüz üzerinde iyi düşünün. İşte gerçek dostluk budur. Birlikte oynarken yüzgecinin boynunu kestiği Hermiyas'ın ölümü, bu yunusu da ölüme götürmüş. O, dostunu hiçbir koşulda yalnız bırakmamış. Yaşamda da ölümde de birlikte olmayı yeğlemiş." Bundan etkilenen o zamanın Güllük halkı Hermiyas'la yunusun altından yontusunu yapmışlar. Onları ölümsüzleştirmişler. Derler ki bugün Selçuk Müzesinde teşhir edilen yontu heykelcik bu anın simgesidir.

65. Annesi Hermiyas'ı neden denize açılmaya göndermek istememiştir?

....
....
....

66. Hermiyas denizden dönmeyince neler yaşanmıştır?

....
....
....

67. Hermiyas ve yunusa ne olmuştur?

....
....
....

68, 69 ve 70. soruları aşağıdaki metinden hareketle cevaplayınız.

KARGA

Mevsimlerin bir dili var. Hayvanlar bu dili biz insanlardan daha iyi biliyor. Henüz ağaçlar tomurcuklanmamıştı ama mevsimin uç verdiğini anlayan karga ailesi, kavak ağacının üst dallarındaki bir çatala yuva kurmaya başladı. Demek ki bir iki yumurta olacak ve bir yavru karga hayata gözlerini açacak.

Yuvaya günlerce çöp taşıdılar. Karı koca uğraşıp didindiler, yuvaya yuva şekli verdiler. Koydukları çöpler, iplikler, kumaş parçaları, dallar, yapraklar, otlar yerli yerine otursun, yuva sağlamlaşsın diye arada bir ortasına oturup çırpındılar. Bu çırpınma sırasında kendi tüylerinden de bazı parçalar kopuyor ve otları, dalları birbirine yapıştırıyordu. Yuva yumuşacık ve bayağı sağlam oldu. Artık bu yuvayı değme fırtına yerinden oynatamaz. Meğerki kavak devrilmeye.

Yumurtalar ne zaman yuvaya kondu, kaç tane oldu, bilmiyoruz. Ama artık onların üzerine kuluçkaya yattılar. Ana baba bu hususta çok uyumlu, çok özverili davranıyor. Yuvayı ve yumurtaları büyük bir dikkatle koruyorlar.

Zamanı gelince yavruları yumurtadan çıktı. Ağızları sürekli açık yem bekliyorlar. Ana baba nöbetleşe onlara yiyecek taşıyor.

Yavrular çok çabuk büyüdü. Yahut bize öyle geldi. Kargaların zamanı nasıl algıladıklarını bilmiyoruz ki!

Kaç yumurta vardı? Kaç yavru çıktı? Kaçı öldü, kaçı yaşadı; bunları da bilmiyoruz. Ben bu süreci pencereden ara sıra yuvaya göz atarak izledim. Son gördüğümde yuvada tek yavru vardı ve ara sıra gencecik kanatlarını çırparak uçmaya hazırlanıyordu.

Mustafa KUTLU

68. Bu metne göre yazarın, mevsimlerin dilini hayvanların daha iyi anladığını düşünmesine sebep olan durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kargaların, mevsimi dikkate alarak yuvayı sağlam ve konforlu yapması

B) Kargaların, yumurtlama mevsiminin geldiğini anlayıp yuva yapmaya başlaması

C) Anne ve baba karganın yuvayı oluşturan nesneleri mevsimine göre seçmesi

D) Fırtına mevsiminde kargaların yuvayı terk etmemesi

69. Bu metinden hareketle aşağıdakilerden hangisi yazarın kargalarla ilgili gözlemine ait <u>değildir</u>?

A) Çevreden çeşitli nesneler toplayan kargalar yuvalarını kurmuştur.

B) Kuluçkaya yatan kargalar bu konuda oldukça fedakâr görünmektedir.

C) Anne ve baba karga, yavrularına sırasıyla yiyecek getirip beslemektedir.

D) Yuvanın rüzgârda savrulması nedeniyle geriye yalnızca bir yavru kalmıştır.

70. Bu hikâyenin konusu nedir?

71. Yarım bırakılan cümleleri anlamına uygun olarak tamamlayınız.

1. Çok gayret etti **ama**…............................
2. Odunları taşırdım **fakat**…............................
3. Ayakkabımı tamir etmiştim **fakat**…............................
4. Anne, çok güzel yemek yapmışsın **lâkin**…............................
5. Anlattıklarınla ilgili **son olarak**…............................
6. Topun arkasından koştum **ama**…............................
7. Fidan dikecektik **ancak**…............................
8. Üç gün durmadan kar yağdı **buna rağmen**…............................

72. Cümlelerin anlam özelliklerine göre uygun yere örnekteki gibi işaret koyunuz.

	CÜMLELER	ÖZNEL	NESNEL
1.	Yağmurlu hava herkese huzur verir.	X	
2.	Mor şapka sana farklı bir hava vermiş.		
3.	Türkiye'nin yedi bölgesi vardır.		
4.	Ülkemizin en kalabalık şehri İstanbul'dur.		
5.	Kekin üzerindeki cevizler çok güzel duruyor.		
6.	Okuduğum çok sıkıcı bir hikâyeydi.		
7.	Kalp, göğüs kemiğinin hemen arkasında yer alan bir organdır.		
8.	Bağışıklık sistemi vücudumuzu zararlı mikroplara karşı korur.		

73. Aşağıdaki deyimlerle karşıladıkları anlamları örnekteki gibi eşleştiriniz.

	DEYİM		ANLAMI
1.	Açığı çıkmak		Kötü bir iş yapmadığına emin olmak.
2.	Açığını bulmak		Gizli, saklı bir şeyi herkese duyurmak, ortaya çıkarmak.
3.	Açık kapı bırakmak		Önceden uğradığı maddi ve manevi zararı sonradan gidermek.
4.	Açık konuşmak		Bir işi yapmakta acele etmemek, yavaş davranmak, isteksiz görünmek.
5.	Açığa vurmak	1	Saklamakla görevli bulunduğu para, eşya veya başka bir şeyin sayım sonucu eksik olduğu anlaşılmak.
6.	Acısını çıkarmak		Gerçeği sakınmadan, çekinmeden söylemek.
7.	Açmaza düşmek		Herhangi bir işteki eksiği, hileyi veya zararı ortaya çıkarmak.
8.	Acemi çaylak		Gerektiğinde bir konuya yeniden dönebilme imkânı bırakmak, kesip atmamak, ileriyi düşünerek ılımlı davranmak.
9.	Ağırdan almak		İçinden çıkılması oldukça güç bir durumda kalmak.
10.	Abdestinden şüphesi olmamak		Toy, tecrübesiz, beceriksiz

74. Aşağıda verilen atasözlerini anlamlarıyla eşleştiriniz.

1.	Emek olmadan yemek olmaz.	Bir işin sonunun nasıl olacağı şimdiki gidişinden belli olur.
2.	Etle tırnak arasına girilmez.	Kolay kolay gizlenemeyecek kadar büyük bir yolsuzluğu yapan kimse, sorumluluktan kurtulma yollarını önceden düşünür.
3.	Gündüzün mum yakan geceleyin bulamaz.	Çocuklar ana ve babalarından öğrendiklerini yapmaya özenirler.
4.	İstediğini söyleyen istemediğini işitir.	Nem demiri nasıl paslandırıp çürütürse gam da insanı öylece yıpratır.
5.	İyi evlat babayı vezir, kötü evlat rezil eder.	Her şey gerektiği yerde ve zamanda harcanmalıdır.
6.	Minareyi çalan kılıfını hazırlar.	Aile anlaşmazlıklarında bir yanı tutmak doğru değildir.
7.	Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir.	Yaşayabilmek, harcayabilmek için çalışıp kazanmak gerekir.
8.	Taşıma su ile değirmen dönmez.	İşi yapacak olanda yeteri kadar güç bulunmadıkça başkalarının küçük katkılarıyla sürekli ve büyük bir iş yürütülemez.
9.	Ağaca çıkan keçinin dala bakan oğlağı olur.	Babaya ün kazandıran da el içine çıkamayacak bir duruma düşüren de çocuklarının tutumlarıdır.
10.	Demir nemden, insan gamdan çürür.	Bir kimseye hakaret etmek, ağır sözler söylemek doğru değildir, o da ağır sözlerle karşılık verir.

75. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere getirilmesi gereken sözcükleri bulmacadan bulup yazınız.

*Eski Yunan'da "Seyircilerin oturduğu yer" anlamına gelen - - - -, "Bir hikâyeyi, sahne olarak ayrılmış bir yerde, oyuncuların söz ve hareketleriyle canlandırma sanatı" olarak tanımlanmaktadır.
*Yaşanmış olayların, üzerinden zaman geçtikten sonra yazıldığı yazı türüne - - - - denir.
*Gezilip görülen yerlerin ve o yerlerle ilgili izlenimlerin anlatıldığı yazılara - - - - denir.
*Bir düşünce, duygu veya dileğin iletilmesi amacıyla yazılan yazılara - - - - denir.

A	M	U	T	R	F	D	C	Ö	K
G	E	Z	İ	Y	A	Z	I	S	I
B	K	İ	Y	H	Ö	K	L	I	G
D	T	N	A	A	N	I	S	A	B
T	U	S	T	S	K	J	T	R	Ü
Y	P	G	R	İ	Y	R	D	E	L
Ç	I	M	O	R	Z	O	Ö	P	T

76. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin, kullanıldıkları cümlede gerçek mi, mecaz mı olduklarını belirtin. Gerçek anlamıyla kullanıldıysa mecaz, mecaz anlamıyla kullanıldıysa gerçek anlama gelecek şekilde kullanınız.

Örnek: Okuyabilmek için kapıdaki ışık yeterli değildi.(Gerçek anlam)
Behçet Necatigil şiirimizin vazgeçilmez ışıklarından biriydi.(Mecaz anlam)

1. Tatlı yiyeceklere karşı ilgisi vardı. …………………………………………………………………………………………..	
2. Evde doyurması gereken üç boğaz vardı. …………………………………………………………………………………………..	
3. Kuru çamaşırları telden topladı. …………………………………………………………………………………………..	
4. Aldığı yeni ayakkabılarının burnu yırtıldı. …………………………………………………………………………………………..	
5. Dostlarının bile kusurlarını keskin bir dille yüzlerine vurumuş. …………………………………………………………………………………………..	
6. Savunduğun düşünceleri çürütmek istemezdim. …………………………………………………………………………………………..	
7. Başından geçenleri tekrar tekrar anlatınca sinirden patladık. …………………………………………………………………………………………..	
8. Sınıfımıza yeni gelen çocuğa hemen ısındık. …………………………………………………………………………………………..	

77, 78, 79 ve 80. soruları aşağıdaki şiirden hareketle cevaplayınız.

SANAT

Yalnız senin gezdiğin bahçede açmaz çiçek,
Bizim diyarımız da binbir baharı saklar!
Kolumuzdan tutarak sen istersen bizi çek,
İncinir düz caddede dağda gezen ayaklar.

Sen kubbesinde ince bir mozaik arar da,
Gezersin kırk asırlık bir mabedin içini.
Bizi sarsar bir sülüs yazı görsek duvarda,
Bize heyecan verir bir parça yeşil çini.

Sen raksına dalarken için titrer derinden,
Çiçekli bir sahnede bir beyaz kelebeğin;
Bizim de kalbimizi kımıldatır yerinden,
Toprağa diz vuruşu dağ gibi bir zeybeğin.

Fırtınayı andıran orkestra sesleri,
Bir ürperiş getirir senin sinirlerine;
Istırap çekenlerin acıklı nefesleri,
Bizde geçer en hazin bir musiki yerine!

Sen anlayan bir gözle süzersin uzun uzun,
Yabancı bir şehirde bir kadın heykelini;
Biz duyarız en büyük zevkini ruhumuzun,
Görünce bir köylünün kıvrılmayan belini.

Başka sanat bilmeyiz, karşımızda dururken,
Söylenmemiş bir destan gibi Anadolu'muz.
Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttururken,
Sana uğurlar olsun… Ayrılıyor yolumuz!

Faruk Nafiz ÇAMLIBEL

77. Aşağıdaki kelimelerin şiirde kazandığı anlamları X işareti ile belirtiniz.

İncin-	Çarpma, sıkışma, burkulma vb. etkenlerle vücudun bir yeri ağrı verir duruma gelmek.	
	Birinin herhangi bir davranışı yüzünden üzüntü duymak, gücenmek, kırılmak.	
Mabet	Özel bir konuda, sevgi ve saygı ile bağlanmanın ortaya konduğu yer.	
	Tapınak.	
Süz-	Gözle inceleyerek dikkatle bakmak.	
	Bir sıvıyı, içindeki katı maddelerden ayırmak.	
Zeybek	Ege yöresine özgü bir müzik veya oyun türü.	
	Batı Anadolu efesi.	
Sülüs	Arap alfabesiyle yazılan bir tür süslü yazı.	
	Üçte bir.	

78. Şiirde 1. çoğul şahıs iyelik eki alan sözcükleri yazınız.

....

79. Bu şiirden aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) İki kültürün sanat anlayışları karşılaştırılmaktadır.

B) Yerli ve millî olan sanat ürünleri savunulmaktadır.

C) Anadolu'nun zengin bir kültürü olduğu vurgulanmaktadır.

D) Kendine özgü sanat anlayışı olmayanlar eleştirilmektedir.

80. Şair "Söylenmemiş bir destan gibi Anadolu'muz." **sözüyle ne anlatmak istemiştir?**

....

81, 82 ve 83. soruları aşağıdaki metinden hareketle cevaplayınız.

VİRANE KÖY

Ülkenin birinde çalışkan ve bir o kadar da tevazu sahibi bir başvezir vardı. Sultan bu vezirine büyük hürmet gösterirdi. Fakat zamanla diğer vezirler bu durumdan rahatsızlık duymaya başladılar. Onun hakkında asılsız dedikodular çıkarıp sultan ile arasını açtılar. Öyle ki sultan gün geldi başvezirini görevinden azletti. Fakat devlete büyük hizmetleri olan bu vezirin ahir ömründe rahat etmesini de istiyordu. Vezirinden şöyle toprağı bereketli, dört başı mamur bir belde beğenmesini istedi. “Beğendiğin yeri sana bağışlayacağım.” dedi. Veziri bu teklif karşısında sevindi fakat sultandan virane bir köy talebinde bulundu. “Köyde hem oturayım hem de orayı imar edeyim, ahir ömrümde köşeye atılmış, iş görmez biri olmak istemem.” dedi. Vezirin bu isteğini kabul eden sultan, ülkenin dört bir yanını aradı fakat vezirin arzu ettiği şekilde virane bir köy, bir belde bulamadı. En sonunda yaptığı büyük hatayı anladı. Başveziri zaten görevini hakkıyla yapmış, gecesini gündüzüne katarak ülkesi ve sultanı için çalışmıştı.

81. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

a) Sultan, başvezirine niçin hürmet gösterirdi?

....

b) Diğer vezirler niçin başvezir hakkında asılsız dedikodu çıkartmıştır?

....

c) Bu dedikodular karşısında sultan ne yapıyor?

....

82. Bu metinde geçen “gecesini gündüzüne katmak” **deyiminin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

A) Dışarı süzülen ışıkta, soğuktan donan ayaklarını karla ovmaya çalışan ihtiyarları gördü.

B) Dünya kadar işin altına girmekten bir an bile çekinmedi, aralıksız çalışmaya başladı.

C) Çocuklar, babalarının anlattığı eski, büyük ve esrarlı ormanı burada bulmaya çalışacaklardı.

D) Bu çalışma akşam geç vakte kadar sürüyor, sonra kenardaki çadırlara çekilip yatıyorlar.

83. Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarının anlamlarını parçadan hareketle tahmin ediniz. Daha sonra tahminlerinizi sözlük anlamlarıyla karşılaştırınız.

Kelime-kelime grupları	Tahminim	Sözlük anlamı
tevazu		
hürmet		
virane		
ahir ömür		
azletmek		
dört başı mamur		
imar etmek		

84 ve 85. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

İklim değişikliğinin en önemli sebebi, yok edilen ormanlar ve fosil yakıt kullanımı sonucunda ortaya çıkan aşırı miktardaki sera gazıdır. Yeryüzüne güneşten gelen ısı, toprak tarafından yansıtıldıktan sonra bu gaz kütlelerinin içerisinde sıkışarak atmosferdeki ısının kalıcı olarak artmasına sebep olur. En çok bilinen sera gazı ise karbondioksittir. Ağaçlar, karbondioksidi alıp içerisindeki karbonu emdikten sonra kalan oksijeni atmosfere bırakır.

84. Bu parçadan hareketle aşağıdaki bilgilerin doğruluğunu ve yanlışlığını tespit ediniz.

	Doğru	Yanlış
Sera gazlarının en bilineni karbondioksittir.		
Dünyadaki iklim değişikliğinin tek nedeni sera gazlarıdır.		
Ağaçlar, sera gazlarının dünyaya verdiği zararı azaltır.		
Fosil yakıt kullanımı dolaylı yönden iklimlerin değişme nedenidir.		

85. Bu parçanın konusu nedir?

86. Aşağıdaki parçaları konularına göre eşleştiriniz.

A. Ağaçlar; istinat duvarı, otopark, çöp bidonu gibi görmekten hoşlanmadığımız alanların önünü kapatır. Cadde ve otoyollardan gelen gürültüyü azaltır ve havadaki çamuru yapraklarında tutar.	
B. Yerleşim yerlerine yakın dikilen ağaçlar toprağı tutarak depremin oluşturacağı hasarı azaltır. Tepe ve dere kıyılarındaki ağaçlar, toprağın yüzey akışını azaltır ve toprağı bir arada tutar. Bereketli toprakların okyanuslara karışmasını engeller.	(...) Ağaçların su tasarrufu yapması (...) Ağaçların doğal afetleri engellemesi
C. Müstakil bir evin dört tarafına doğru bir şekilde ağaç dikimi yapılarak yaz aylarındaki klima giderleri yüzde elli oranında azaltılabilir. Böylelikle hem serinlemek için harcadığımız enerjiyi hem de enerji üreten santrallerin sebep olduğu karbon salınımını azaltabiliriz.	(...) Ağaçların çevreyi güzelleştirmesi
D. Ağaçlar bulundukları yerde daha az su tüketilmesini sağlar. Çimen ve çiçek gibi peyzaj seçimleri su tüketimini arttıracak tercihlerdir. Ağaçlar suyu emer ve atmosfere bırakır. Dünya'nın yağmur döngüsünün yarısını oluşturur. Ağaçların olmadığı yerde su yoktur. Ayrıca ağaç yaprakları toprağa düştüğünde bir örtü görevi görerek, toprağın neminin buharlaşıp gitmesine engel olur.	(...) Ağaçların enerji tasarrufu yapması

87 ve 88. soruları aşağıdaki metinden hareketle cevaplayınız.

YEDİ KİREMİT OYUNU

Sekiz kişiyle oynanan yedi kiremit oyununa başlamadan önce grup liderleri kendi oyuncularını belirlemek için yazı tura atarlar ve kazanan lider, oyuncu seçme hakkını elde eder. Ardından yedi adet yassı taş dikilir. Birinci grup, taşların karşısına arka arkaya dizilerek geçer ve taşlara belli bir mesafede durur. Diğer grup da taşların arkasında bekler. Atıcı olan grubun elemanları başta lider olmak üzere toplarıyla birer el atış yapmaya başlar. Yapılan atışlar sonucunda eğer taşlar yıkılırsa atıcı grup kaçmaya başlar. Ebe olan grup ise onların arkasından koşarak onları topla vurmaya çalışır. Ebe olan grup birinin arkasından koşarken, kaçan grubun diğer elemanları yıkılan taşları üst üste koyup eski hâline getirmeye çalışırlar. Eğer taşları dizebilirlerse galip olurlar ve atıcılık yeniden onlara geçer. Eğer vurulurlarsa diğer grup onların yerini alır ve onlar yeni ebe olur.

87. Bu metinden hareketle yedi kiremit oyunuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Grupların belirlenmesinde belirli bir kural yoktur.

B) Taşları yıkan atıcı grubun tüm üyeleri vurulmamak için sürekli koşar.

C) Atış sırasına geçildiğinde önce grubun lideri atış yapar.

D) Atışlar sonucunda tek bir taşın yere düşmesiyle grup kaçmaya başlar.

88. Aşağıdaki kelimelerde altı çizili çekim ekinin adını ve işlevini yazınız.

Kelime	**Ekin Adı**	**Ekin İşlevi**
oyuncuy<u>u</u>		
karşısın<u>a</u>		
ardın<u>dan</u>		
eleman<u>lar</u>		
arkasın<u>da</u>		

89. Verilen cümlelerdeki altı çizili sözcükleri anlamları ile eşleştiriniz.

1.	Yazar son yapıtında çevre bilincini yansıtmaya çalışmış.
2.	Allah'ın lütuflarına karşı minnet ve şükran duyguları dolmuştu.
3.	Dünyanın ünlü yazın yapıtlarında, iyilik etmenin birçok örneği vardır.
4.	Bir yaz günü Tuna'dan kafilelerle geçtik.
5.	Başını kaldırarak köşkün karanlık cephesine baktı.
6.	Marangozun çırağı elindeki burguyu bırakıp kapıya doğru koştu.

A.	Edebiyat
B.	Birlikte hareket eden topluluk
C.	Bir emek sonucunda ortaya konulan ürün, eser
D.	Yapılan bir iyiliğe karşı kendini borçlu sayma, gönül borcu
E.	Delik açmaya yarayan delgiye takılı sarma, yivli, keskin, çelik alet
F.	Bir şeyin veya yapının ön tarafta bulunan bölümü

90. Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin cümle içinde kazandığı anlamı işaretleyiniz.

1. Hayatımın en ağır sorumluluklarından birini üzerime almıştım.

- [ ] Çetin, güç.
- [ ] Dokunaklı, insanın gücüne giden.

2. Yanımda olmasa da üşüyen ellerinin soğukluğunu avucumun içinde duyuyorum.

- [ ] Sezmek, fark etmek, hissetmek.
- [ ] Dokunma, koklama vb. duyularla algılamak, hissetmek.

3. Mevlâna gibi derin bir insanın elinde en doğru şeklini almış bulunuyordu.

- [ ] Kendi türünde çok gelişmiş, en ileri durumda olan.
- [ ] Dibi yüzeyinden veya ağzından uzak olan.

4. Dört duvar arasında bir memur hayatı sürüyordu.

- [ ] Bir maddeyi bir yüzey üzerine ince bir tabaka olarak yaymak, dökmek, serpmek.
- [ ] Herhangi bir durum içinde bulunmak.

5. Mutfağın yeni tertibi güzel olmuş.

- [ ] Düzenleniş, sıralanış biçimi, kombinasyon.
- [ ] Hile, düzen, komplo.

91.

A	K	A	B	U	L	Ğ	A	C	T
A	Ç	D	U	R	U	I	K	I	E
U	Z	A	K	A	N	K	E	R	M
Ç	İ	S	A	D	E	N	İ	A	B
E	C	E	S	A	R	E	T	K	E
K	T	N	D	I	A	T	Ü	U	L
O	L	H	S	A	E	B	Z	Y	A
Y	K	L	A	N	A	N	G	O	Ğ
U	A	L	H	S	A	Ğ	Ü	I	O
K	L	A	E	Ğ	R	İ	N	U	R

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin zıt (karşıt) anlamlılarını bulmacadan bulunuz. Geriye kalan harfleri soldan sağa doğru birleştirdiğinizde bir atasözü elde edeceksiniz.

Not: Sözcükleri sağdan sola, soldan sağa, yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya ve çapraz olarak arayınız.

Aşağı katı, sakin ve daha sıcak olduğu için seçtik.
Açık sarı saçlı, zayıf bir kadın keman çalıyordu.
Tahtaya daha doğru bir çizgi çekebilirdin.
Sevdiğini üzmemek ne zamandan beri korkaklık oldu.
Bundan başka saygılı, temiz ve çalışkan bir kızdı.
Bir musluğu açtığınız zaman bile su, evvela bulanık gelir.
Parmağındaki yüzüğün gerçek olduğu parıltısından belliydi.
Yağmurdan sırılsıklam olmuş, üzerinde kuru yer kalmamıştı.
O kalabalık caddenin canlılığı çok hoşumuza gidiyor.
Onu o kadar neşeli karşıladı ki hemen keyfi yerine geldi.
Dostundan ve ötekilerden kuvvetli bir ret bekliyordu.
Bir sabah, kahvaltımı yaparken bana gösterişli bir zarf getirdiler.
Okula yakın bir ev tutmak en büyük hayalimizdi.

Atasözünü buraya yazınız.

					■						■							

				■						■							■				

92. Bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden gerçek anlamda kullanılanların başına (G), mecaz anlamda kullanılanların başına (M), terim anlamda kullanılanların başına (T) yazınız.

	Çektiği acılar onu olgunlaştırdı.
	Çiğ köfteye katılan acıya biraz da limon sıkılırsa lezzeti artar.
	Hikâyenin düğüm bölümünde okuyucunun merakı iyice artar.
	Üst üste attığı düğüm ipin çözülmesini güçleştirmişti.
	Otobüsün motoru bozulmuş, o yüzden geç kalmışlar.
	İkinci kez uyarmama bozulmuş, başını öne eğmişti.
	Hakem oyunun taç atışıyla başlayacağını söyledi.
	Kralın başındaki taç elmas ve zümrütlerle süslenmişti.
	Soğuk bir kış günü ekmek almak için evden çıkmıştı.
	Soğuk hareketlerle birbirlerini selamlayıp uzaklaştılar.

93.

Sağlığını bozmak	Hatırlamak	Yavaş	Yağmak	Uyumak
Çalışır durumda	Beslemek, geçindirmek	Kıyıdan uzaklaşmak	Gevezelik etmek	Gezmek, gezinmek

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelime ve kelime gruplarının hangi anlamda kullanıldığını yukarıdaki kutulardan bularak cümlelerin sonundaki boşluklara yazınız.

Bazı dükkânları açık olan caddeden sola saptılar.	
Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden.	
Bütün zorluklara rağmen üç çocuklu bir aileye bakıyordu.	
Bu ikisi bütün gün işi gücü bırakıp saatlerce çene çalıyor.	
Ben yüzerken biraz fazla açıldım.	
Adamı nereden tanıdığımı tam olarak çıkarmaya çalıştım.	
Yastığa başımı koyar koymaz dalmışım.	
Bu yemek bana dokunur diye yemek istemedim.	
Gece bitmeden şehri biraz dolaşmak istedik.	
Yılın ilk karı düşmeden yayladan köye inmişlerdi.	

CEVAP ANAHTARI

1. B
2. A
3. D
4. D
5. A
6. D
7. D
8. C
9. C
10. B
11. D
12. C
13. A
14. D
15. D
16. D
17. B
18. B
19. A
20. B
21. A
22. B
23. C
24. D
25. C
26. B
27. D
28. C
29. B
30. D
31. C
32. A
33. C
34. B
35. B
36. D
37. D
38. A
39. C
40. B
41. C
42. A
43. C
44. B
45. D
46. B
47. D
48. C
49. C
50. B
51. C
52. D
53. C
54. B

55.

a) I. dörtlüğün 2 ve 4. dizeleriyle II. dörtlüğün 4. dizesinin sonundaki "geliyor" sözcüğü rediftir; "dar" ve "bahar" sözcüklerindeki "ar" sesleri kafiyedir.

II. dörtlüğün 1, 2 ve 3. dizelerinde "rüzgârın, yarın, kuşların" sözcüklerindeki "rın" sesleri kafiyedir.

b) I ve II. dizelerin sonundaki "im" sesleri benzer seslerdir. III ve IV. dizelerin sonundaki "malı" sesleri benzer seslerdir.

c) Redif olmalarıdır.

56.

*Gerçek hazine ümittir.

*Oyun insanın sosyal gelişimine birçok açıdan katkı sağlar.

*Dünya durmadan değişir.

57.

Yüzme Stilleri

Orman Yangınlarının Sebepleri

Editörün Görevleri Nelerdir?

58.C

59.B

60.Y D D Y D D Y D

61.

1.Karşılaştırma

2.Neden-sonuç

3.Amaç

62.

1.D

2.Y

3.D

4.D

5.Y

6.D

7.D

8.D

9.D

63.

1.Varsayım

2.Benzetme

3.Endişe

4.Koşul-sonuç

5.Örnekleme

6.Benzetme

7.Beğenme

64. C

65.Denize açılmasının tehlikeli olduğunu düşündüğü için göndermek istememiştir.

66.Balıkçılar Hermiyas'ı aramış, annesi Hermiyas'ın yokluğunu kabul edememiş ve geri döneceğine inanmış.

67.İkisi de ölmüştür.

68.B

69. D

70. Bahar gelince bir karga ailesinin kavak ağacına yuva yapması.

71.

1-başaramadı.

2-belim ağrıyor.

3-yine sökülmüşler.

4-çok tokum.

5-benden ne istersin?

6-yetişemedim.

7-yağmur yağdı.

8-yollar kapanmadı.

72.

2- öznel

3- nesnel

4- nesnel

5- öznel

6- öznel

7- nesnel

8- nesnel

73.

	DEYİM		ANLAMI
1	Açığı çıkmak	10	Kötü bir iş yapmadığına emin olmak.
2	Açığını bulmak	5	Gizli, saklı bir şeyi herkese duyurmak, ortaya çıkarmak
3	Açık kapı bırakmak	6	Önceden uğradığı maddi ve manevi zararı sonradan gidermek
4	Açık konuşmak	9	Bir işi yapmakta acele etmemek, yavaş davranmak, isteksiz görünmek.
5	Açığa vurmak	1	Saklamakla görevli bulunduğu para, eşya veya başka bir şeyin eksik olduğu anlaşılmak.
6	Acısını çıkarmak	4	Gerçeği sakınmadan, çekinmeden söylemek
7		2	Herhangi bir işteki eksiği, hileyi veya zararı ortaya çıkarmak.
8	Acemi çaylak	3	Gerektiğinde bir konuya yeniden dönebilme imkânı bırakmak, kesip atmamak, ileriyi düşünerek ılımlı davranmak
9	Ağırdan almak	7	İçinden çıkılması oldukça güç bir durumda kalmak.
10	Abdestinden şüphesi olmamak	8	Toy, tecrübesiz, beceriksiz

74.

1. Yaşayabilmek, harcayabilmek için çalışıp kazanmak gerekir.
2. Aile anlaşmazlıklarında bir yanı tutmak doğru değildir.
3. Her şey gerektiği yerde ve zamanda harcanmalıdır.
4. Bir kimseye hakaret etmek, ağır sözler söylemek doğru değildir, o da ağır sözlerle karşılık verir.
5. Babaya ün kazandıran da el içine çıkamayacak bir duruma düşüren de çocuklarının tutumlarıdır.
6. Kolay kolay gizlenemeyecek kadar büyük bir yolsuzluğu yapan kimse, sorumluluktan kurtulma yollarını önceden düşünür.
7. Bir işin sonunun nasıl olacağı şimdiki gidişinden belli olur.
8. İşi yapacak olanda yeteri kadar güç bulunmadıkça başkalarının küçük katkılarıyla sürekli ve büyük bir iş yürütülemez.
9. Çocuklar ana ve babalarından öğrendiklerini yapmaya özenirler.
10. Nem demiri nasıl paslandırıp çürütürse gam da insanı öylece yıpratır.

75.

*tiyatro

*anı

*gezi yazısı

*mektup

76.

1. Gerçek
2. Mecaz
3. Gerçek
4. Gerçek
5.Mecaz
6. Mecaz
7. Mecaz
8. Mecaz

77.

İncin- Çarpma, sıkışma, burkulma vb. etkenlerle vücudun bir yeri ağrı verir duruma gelmek. X

Mabet Tapınak.X

Süz- Gözle inceleyerek dikkatle bakmak. X

Zeybek Batı Anadolu efesi. X

Sülüs Arap alfabesiyle yazılan bir tür süslü yazı. X

78. Diyarımız, kolumuz, kalbimiz, ruhumuz, karşımız, Anadolu'muz, yolumuz.

79. D

80. Anadolu ve Anadolu insanı yerli ve millî birçok kültür hazinesini elinde tutmaktadır. Halk kültüründe hem keşfedilmiş hem de henüz keşfedilmemiş güzellikler mevcuttur. Bu nedenle şair Anadolu'yu destana benzetmektedir.

81.a) Çalışkan ve tevazu sahibi bir insan olduğu için hürmet gösteriyor.

b) Sultanın başvezire hürmet göstermesini kıskandıkları için asılsız dedikodu çıkartıyorlar.

c) Başveziri görevinden alıyor. Fakat onun son zamanlarında rahat etmesini istediği için ona bir yer bağışlamak istiyor.

82. B

83.

Tevazu	Alçakgönüllülük.
Hürmet	Saygı.
Virane	Eskiyip, bakımsız kalıp çok harap olmuş ya da yıkılmış yapı.
Ahir ömür	Ömrün sonu.
Azletmek	Bir görevliyi görevinden almak.
Dört başı mamur	Tam istenildiği gibi olan, eksiksiz ve kusursuz.
İmar etmek	Bayındırlaştırmak.

84. D

Y

D

D

85. Sera gazların iklim değişikliği üzerindeki etkileri.

86.

(D)Ağaçların su tasarrufu yapması

(B)Ağaçların doğal afetleri engellemesi

(A)Ağaçların çevreyi güzelleştirmesi

(C) Ağaçların enerji tasarrufu yapması

87. C

88.

Kelime	Ekin Adı	Ekin İşlevi
oyuncuyu	Belirtme Hâli	Eylemdeki işten, hareketten, oluştan etkilenen varlığı belirtir.
karşısına	Yönelme Hâli	Eylemin yönünü ve nereye yöneldiğini gösterir.
ardından	Ayrılma Hâli	Varlığın çıkıp uzaklaştığı yeri gösterir.
elemanlar	Çoğul Eki	İsmin karşıladığı nesnenin sayısının birden çok olduğunu belirtir.
arkasında	Bulunma Hâli	Eylemin meydana geldiği yeri ve varlığın bulunduğu yeri gösterir.

89.

1.C

2.D

3.A

4.B

5.F

6.E

90. 1.Çetin, güç

2.Sezmek, fark etmek, hissetmek

3.Kendi türünde çok gelişmiş, en ileri durumda olan

4.Herhangi bir durum içinde bulunmak

5.Düzenleniş, sıralanış biçimi, kombinasyon

91.

A	K	A	B	U	L	Ğ	A	C	T
A	Ç	D	U	R	U	I	K	I	E
U	Z	A	K	A	N	K	E	R	M
Ç	İ	S	A	D	E	N	İ	A	B
E	Ç	E	S	A	R	E	T	K	E
K	T	N	D	I	A	T	Ü	U	L
O	L	H	S	A	E	B	Z	Y	A
Y	K	L	A	N	A	N	G	O	Ğ
U	A	L	H	S	A	Ğ	Ü	I	O
K	L	A	E	Ğ	R	I	N	U	R

Yukarı
Koyu
Eğri
Cesaret
Tembel
Duru
Sahte
Islak
Tenha
Üzgün
Kabul
Sade
Uzak

Atasözü

AĞACA ÇIKAN KEÇİNİN DALA BAKAN OĞLAĞI OLUR.

92.

Mecaz
Gerçek
Terim
Gerçek
Gerçek
Mecaz
Terim
Gerçek
Gerçek
Mecaz

93.

Çalışır durumda
Yavaş
Beslemek, geçindirmek
Gevezelik etmek
Kıyıdan uzaklaşmak.
Hatırlamak
Uyumak
Sağlığını bozmak
Gezmek, gezinmek
Yağmak

meb.gov.tr